

UPPLÄNDSKA IDROTTSMINNEN

Nr 4

December 2025

Kallelse till Årsmöte 24 mars 2026 - Vaksalaskolan

Inbjudan till Idrottscafé hos Fyrisfjädern 20 januari 2026

Om legendaren Sicke Jansson - kanot - bandy - ishockey

Språkpolisen har ordet

Reportage från handbollsresan till Eriksdalshallen 5 november

Thomas Callerud – konståkare från Uppsala

Konståkningens olympiska historia

Ordförande har ordet

Det fanns en sak jag verkligen var orolig förr när jag tog över ordförandeklubban för Upplands Idrottshistoriska Förening, och det var vår medlemstidning. Den hade min företrädare Bengt "Beca" Carlsson 100 % "koll" på. Jag visste redan från början att detta kommer jag absolut inte kunna axla. Men nu kära medlemmar har du åter igen ett nytt nummer från vår förening i din hand. En tidning i ett mycket proffsigt utförande. Detta är absolut inte min förtjänst, de som skall hyllas för denna bedrift är Leif Wahlström, Svante Brinkhagen, Mats Taxen samt Leif Nilsson.

Tyvärr har Mats Taxen flaggat upp att han vill avgå ur styrelsen. Han känner att det är lite långt att resa mellan Älvsjö och Uppsala. Även vår kända cykelprofil och mångårige ordförande i Upsala Cykelklubb, Lars Gunnar Borg, tycker det är dags att kliva av cykeln. Sven-Olov Hjortsberger med sina kollegor i valberedningen är nu i full gång med att hitta ersättare.

Innan årsmötet den **24 mars** kommer dock en hel del spännande saker att hända. Hänt har redan en handbollsresa till Stockholm. Utförligare rapport om den resan finner du på annan plats i detta nummer.

Sedan kommer något mycket spännande att ske den **2 december**. En OS kväll inför kommande OS i Cortina 2026. Ett verkligt proffsgång har vi som gäster. Detta får Ni inte bara missa. Hoppas på full lokal. Vi vågar nu prova att vara på nya **Brantingsskolan** i en mycket trevlig lokal. Hoppas verkligen ni har möjlighet att ta er dit denna afton. (Ingång från Brantingstorg).

Obs. att tidigare aviserade Tunabergskolan är ersatt av Brantingskolan och för vår planerings skull kommer vi hädanefter alltid att inta deltagaranmälan till våra idrottscaféer!

Sedan firar vi jul och nyår så vi i styrelsen passar här på att önska våra medlemmar en riktig **God Jul och ett Gott Nytt År!**

Vid det senaste årsmötet beslöts bl.a att medlemsavgiften till 2026 kommer att vara 250:- för enskild medlem och 300:- för familj, föreningar och förbund. Med den höjningen, som legat orörd under de senaste tio åren, så klarar vi fortsättningvis att finansiera vår tidning, prishöjda skollokaler och arvoden till våra högt aktade, mycket intressanta och underhållande föredragare vid våra caféer. Idrottsprofiler som berättar om sin karriär som idrottare och i många fall även som idrottsledare på hög nivå.

Här ges ett unikt tillfälle att ställa intressanta frågor. Frågor som får svar man sällan eller aldrig får ta del av i massmedia och är både uppseendeväckande och ofta väldigt personliga och roliga.

Vi hoppas verkligen Ni kära medlemmar stannat kvar och vill även i fortsättningen vara medlemmar i vår förening.

Den **20 januari** erbjuder vi er något nytt. Vi kommer att besöka Fyrisfjäders badmintonklubb, få information om deras verksamhet, samt även avnjuta en elitseriematch.

Ha nu en avkopplande läsning så hoppas jag vi ses på våra kommande arrangemang.

Dags för årsmöte!

24 mars 2026 kl 18.00
Vaksalaskolans matsal

Årsmöterhandlingar kommer att finnas i Uppländska Idrottsminnen Nr 1 – mars 2026

Anmäl deltagande till Sten Johansson senast 15 mars
via SMS 070-584 99 78 eller mail: gruservis@gmail.com

Badminton – en sport äldre än de flesta

Någon har kallat badmintonsporten för den moderna kulturens vagga. Det må vara en liten överdrift, men faktum är, att fjäderbollspelet utövades i slott och herresäten för flera hundra år sedan. Ursprunget ligger dock betydligt längre bort i tiden. Man vet att lek och spel med fjäderbollar av olika typer har över tusen år gamla anor i Kina, Japan, Indien och Thailand och även bland Syd- och Nordamerikas indianfolk. Kanske har fjäderbollen följt med någon hemvändande handelsman till Europa, när handelsvägarna mellan Asien och Europa öppnades.

Det spel, från vilket alla nutida racketspel anses härstamma, var en klosterlek under 1100-talet. Spelet omkring året 1275 under spel utvecklade sig under bollsspelet.

Uppsala KFUM Badminton undanskynd plats de första Sveriges största badminton Klubben byggde 1974 **Fyris** badminton. Sedan dess har i landet men

spreds till England via Skottland namnet "real tennis". Ur detta loppet av 1600-talet fjäder-

klubb bildades 1962. Från en åren, har klubben utvecklats till klubb med cirka 4000 medlemmar **fjädern**, en egen specialhall för det byggts många badmintonhallar det är ingen som är bättre

Fyrisfjädern

Sett till antalet Lag SM-Guld tillhör **Fyrisfjädern** en av Sveriges mest framgångsrika idrottsföreningar genom tiderna.

Fyrisfjädern har blivit svenska mästare i badminton för lag vid 13 tillfällen under 2000-talet. Klubben nådde i april 2015 sin femtonde raka SM-final. I april 2017 spelade klubben sin sjuttonde raka SM-final, där man vann sitt femtonde SM-guld efter en vändning från 1–3 i set till vinst i *golden set*

Inbjudan till

Badmintoncafé hos Fyrisfjädern - intill Fyrishov

Sveriges största badmintonklubb

Tisdag den 20 januari 2026

Anmäl deltagande till Sten Johansson senast 15 januari

via SMS: 070 - 584 99 78 eller mail: gruselvis@gmail.com

Match mellan Fyrishov och regerande mästarna V:a Frölunda

Fika och mingel med klubbchefen Kim Knutsen före match

Samling 17.00 – Match 18.00

Lotteri med fina priser

Kostnad 100:- kan swishas till 123 321 4905 eller kontant

Ev. frågor inför detta café besvaras av **Robban Z** 070-826 98 86

Många äldre idrottsintresserade känner säkert igen namnet "Sicke" Jansson

Dock knappast hans riktiga namn; John Sixten Armand Eriksson - sedermera Jansson.

En inledande presentation är nödvändig inför vår medlem Åke Sintrings intressanta artikel om ett par uppsalagrabbars deltagande i Berlin-OS 1936.

Detta är nödvändigt eftersom några skribenter på internet har flera felaktiga uppgifter om Sicke som är just en av dessa uppsalagrabbar.

Bl.a. påstås det på några ställen att han var född 1916, när han i själva verket var född 1913. Och i en intervju med honom skriver en skribent att han var född i Stockholm, vilket i och för sig är riktigt. Något Sicke knappast lär ha något eget minne av eftersom modern återflyttade till Uppsala när Sicke bara var två månader gammal. Intervjuaren skriver vidare att Sicke växte upp i Södertälje, vilket är helt fel. Han växte upp i Uppsala och lämnade inte staden förrän 1947 då han var 34 år gammal. Yrkesarbetade gjorde han som kvarnarbetare vid Uppsala Ångkvarn - då Uppsalas största arbetsgivare.

Leif Wahlström

Sicke flyttade till Jönköping 1947 och började med ishockey under 3-4 år för dåvarande topplaget Stefa. Han deltog i laget när man kvalspelade och var så nära att nå högsta serien. Sedan blev det en tid som tränare i Skillingaryd:

Han kom till Skillingaryd från Jönköping på sin motorcykel, i ur och skur och oavsett hur kallt det var.

– Det var en kul tid i Skillingaryd och jag håller fortfarande kontakt, särskilt med Sten Persson, en av de bästa spelarna då i början av 1950-talet, mindes Sicke.

– Det var många år sedan jag åkte skridskor. Ryggen är inte riktigt bra, ursäktar sig Sicke.

Viktiga karriärhöjdpunkter

- **Kanot:** Han vann fjorton SM-guld i kanot. Han deltog i de olympiska spelen i Berlin 1936, där han initialt tog silver men senare diskvalificerades.
- **Bandy:** Som bandyspelare i Vesta satte han 1940 svenskt målrekord i Allsvenskan med nio mål i en enskild match. Han höll rekordet i nästan 70 år innan det blev överträffat.
Vesta - Västanfors 16-0, vintern 1940
- **Ishockey:** Han var även lagkapten för IK Stefa i ishockey under 1950-talet.
- **Professionell idrott:** Under 1940-talet var han proffsspelare, bland annat i Frankrike.

Sicke Jansson växte upp i Uppsala och bodde senare i Landskrona. Han avled 2006 vid 93 års ålder.

Åke Sintring är tämligen okänd för den breda allmänheten och hyser nog själv ingen större lust att få rampljuset på sig. Han är en oerhört lärd och kunnig man. Laholm tycks vara en plats där intelligens och kunskap

har god jordmån. (Tennis-Hellberg kommer också därifrån). Åke dyker upp då och då i text, framför allt i Dagens Nyheter, där han lägger till rätta alla rykten och allt skitsnack om proffsboxare av skilda slag. Åke kan *allt* om slika figurer. Att han kan annat också får ni se när ni läser storyn om "Sicke" Jansson.

Sicke Jansson

- mångsidig lirare med historiskt perspektiv

Av Åke Sintring

tidigare införd i Sporten idag 1990-91

Berlin 1936. Bara några dagar återstod, innan OS-historiens första kanot-tävlingar skulle börja. Två av de svenska deltagarna tog en sväng runt förläggningen, prydligt uppsträckta i den officiella svenska kostymen med halmhatt som extra effektfullt inslag. Det var två uppsalagrabbar, som härdat i hård träning på Fyrisån, Övre Föret, Ekoln och Mälaren - pojkar av "det rätta virket."

Den ene hette **Gunnar Lundqvist**. Han var en kraftig bit med drag av Sven Thofeldt, en "stubbe", som med märkligt orörlig överkropp drev sin kanot förbi konkurrenternas och därvid ofta slängde ur sig en retsam replik.

Den andra hette **Sicke Jansson**. Han hade växt upp i Kungsängen, en stadsdel i Uppsalas södra utkanter vid den tiden. Föräldrahemmet låg alldeles intill Fyrisån, mittemot Studenternas Idrottsplats.

Gunnar Lundqvist

Sicke Jansson

Sommarhalvåret tillbringade han i sin kanot och blev snabbt så bra, att han måste söka dispens så snart det gällde tävlingar med kanotister från andra klubbar. Han var för ung! Med tiden blev det fjorton SM-tecken, varav sju individuella.

Lundqvist och Jansson hade aldrig tränat tvåmanna, men diverse turer i samband med uttagningarna till Berlin fick dem att pröva tvåmanskanot 1000 meter. På så vis kom de till OS. Och nu gick de i Köpenick, av alla platser, och fördrev tiden inför tävlingarna.

Diskade!

Sicke, som var en riktig lirare, tog av sig sin halmhatt och fingrade på den. Egentligen, menade han, är en halmhatt bra lik en bumerang; det är lätt att kasta ut den och få den att återvända. Sade och demonstrerade. Hatten kom lydigt tillbaka! Lundqvist ville inte vara sämre, men hans hatt seglade iväg i tangentens riktning, så att säga. Den bara flöt vidare och vidare, som ett spjut i ett benådat rekordkast, och långt om länge sänkte den sig ner bakom en mur. Sicke-effekten hade uteblivit, helt enkelt.

Två snopna, uppklädda uppsaliensare i Berlin 1936, utan kunskaper i tyska språket, fick en stund senare försöka förklara situationen för oförstående nunnor - för hatten hade seglat in i en klosterträdgård!

Gunnar hade ju inget bollsinne. Har man inte det kan man inte hantera en halmhatt, förklarade Sicke det hela för mig nyligen. De två klubbkamraterna från Ägir, Uppsala, vann sitt kvalheat i god stil, besegrade bl.a. det tyska paret. I finalen paddlade de med sisu in på en meriterande andraplats, en prestation av hög klass. Överlyckliga kallades de jämte segrarna från Österrike och treorna från Tyskland in till en brygga, där de lagerkransades. Svenskarna hissades av landsmän och det gjordes med sådan frenesi, att biträdande färdledaren Zwolls glasögon slogs sönder. Men vad gjorde det en dag som denna!

Väl hemma i förläggningen i Köpenick, mottog de ett telefonsamtal: **Svenskarna var diskvalificerade!**

Vad hade hänt?

En lagerkrans och en halmhatt har centrala roller i berättelsen om OS-silvret som "Sicke" Jansson t.v. och Gunnar Lundqvist blev blåsta på.

Vågad svensk protest efter märklig "diskning"

Svenskarna hyllades och lagerkransades som silvermedaljörer. Åter i förläggningen kom chockbeskedet att de hade diskvalificerats. Vad hade hänt? Åke Sintring berättar om ett silverdrama från 1936 som kommit bort i bruset av fotbollslagets förlust mot Japan och nazisternas propagandaspel. Det hela slutar dramatiskt med att en lagerkrans trycks ned över huvudet på en ansvarig.

Erik Bergvall i hans bok om OS 1936: ". . . blev det svenska laget S Jansson, G Lundqvist diskvalificerat av bandomaren under motivering, att svenskarna skurit tyskarnas bana. Tyskarna själva påstod motsatsen och medgav att svenskarna under alla förhållanden vunnit över dem.

Det märkliga i hela diskvalifikationen är, att denna skedde en och en halv timma efter loppet, ehuru att, enligt reglerna så skall ske under loppet eller omedelbart efter detsamma. Denna diskvalifikation väckte förstämning bland alla i spelen deltagande nationers kanotister.”

Glokar Well i Saxon & Lindströms OS-häfte:

” Sverige placerade sig även som tvåa i tandemkanot 1000 meter, men diskvalificerades av någon egendomlig anledning, som aldrig blev fullt klarlagd, trots svensk protest.”

Johan Asschier, Svenska kanotförbundets ordförande:

” Men det var ju inte vi, utan tyskarna, som stängde!” Hr Asschier lyckades även komma i förbindelse med de tyska kanotisterna, och dessa gav en uppseendeväckande förklaring. De gjorde nämligen gällande, att svenskarna aldrig touchat dem. (ur Dagens Nyheters OS-referat)

Dagens Nyheter, en dag senare:

”Svensk protest mot kanotskandalen. Sverige har idag inlämnat protest med anledning av den skandalösa diskvalifikationen av Sicke Jansson och Gunnar Lundqvist i tvåmannakanotloppet på lördagen. Det är klart, att de två svenskarna icke ha någon chans att återfå sina stulna silvermedaljer, men Sigfrid Edström har uppmanat den svenska ledningen att i alla fall insända protesten, så att juryn får reda på hur skandalöst och fullkomligt rättsvidrigt svenskarna behandlats.”

Gunnar Jansson och **Sicke Jansson** i DN efter diskningen:

” Diskvalifikationen är för oss fullständigt obegriplig. Det var inte vi som gick i vägen för den tyska båten, utan i stället den som gick i vägen för oss. Man kunde åtminstone förskonat oss från nesan att ta emot lagerkransen och sedan beröva oss andrapriset.”

Stockholmstidningen

” En undersökning gav vid handen att den österrikiske bandomaren J Merinzky som följt efter kanoterna i motorbåt, omedelbart efter loppet muntligen framfört en rapport till måldomarna, att den svenska båten omedelbart framför mål, när den passerat den tyska, gått så nära densamma, att dess vågsvall omintetgjorde flera årtag för tyskarna och därigenom handikappat dessa i finishen. Reglerna säga, att e båt icke får passeras närmare än 6 m.

Bandomaren nedskrev omedelbart sin rapport till överledaren, och som bandomarens utsago är utan appell, var denna tvungen att diskvalificera svenskarna. Bandomarens rapport var av följande innehåll:

- Sverige hade benägenhet att redan i början av loppet ta en riktning åt höger och varnades. Strax före mål kom Sverige ävenledes till höger in på Tysklands bana och tillropades två gånger efter varandra att hålla riktningen. Trots uppmaningarna förringades avståndet mellan de två båtarna, så att bakifrån sett en tuschning skulle bli oundviklig. Sverige varnades ännu en gång. Man hade det intrycket, heter det, att Sverige höll på att gå på Tyskland, och bandomaren anmälde då uteslutning, vilket även meddelades vid målet.

Svenskarna tog det mycket hårt och fann hela saken obegriplig, Roddarna hade aldrig uppfattat några varningar då de icke förstod de tyska uppmaningarna. De hade i stället det intrycket, att tyskarna hindrat dem i banan. Svenskarna hade tänkt protestera, men låtit saken bero. Tyskarna å sin sida beklagade livligt det passerade. De blev lika överraskade som svenskarna över bandomarens rapport, som hade diskvalifikation som följd.”

X1 Olympiade Berlin – 1936. Amtlicher Bericht vom Organ. Komitee Olympiade Berlin 1936:

”. . . blev den österrikiske domaren tvungen att diskvalificera den svenska tvåmanskanoten på grund av att den hindrat en efterföljande båt.”

Språksvårigheter

Ett intensivt förhandlande vid diskvalifikationen. Enligt Sicke drog det ut på tiden flera dagar. Den svenska delegationen leddes av Gustaf Adolf. De svenska och tyska kanotisterna kände dock stark sympati för varann.

De tyska kanotisterna övervägde att ta emot medaljerna och hotades av sitt förbund med livstids diskvalificering. Då avbröt svenskarna förhandlingarna. Den ende i de österrikiska och tyska båtarna, som ännu är i livet, heter **Ewald Tilker**. Han satt i den tyska kanoten. Numera är han en vital 78-åring, segrade nyligen i motionslopp i San Francisco, där han bor sedan 1949. Jag fick tag på honom någon dag efter jordbävningen härom året. Han hade den dagen befunnit sig i tjugofjärde våningen och tvingats springa ner i största hast.

- Men vi är vana vid sånt!

Tilkers minnesbild är, att svenskarna under de sista 50 meterna touchade tyskarna, så att de tappade fart och fick börja om igen.

- Domaren hade varnat dem, men de förstod väl inte språket. Något hot från det tyska förbundet om livstidsdiskvalificering i händelse de inte tog emot medaljerna kan han inte påminna sig. Han avslutar ett av sina brev med "sportsliga hälsningar, även till Jansson och Lundqvist".

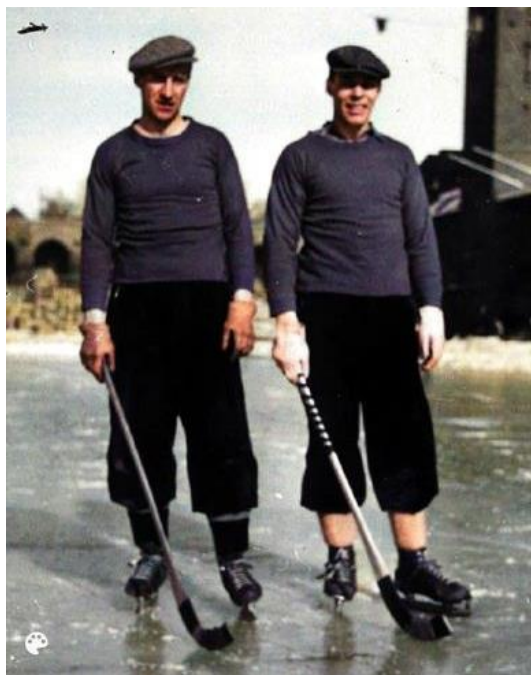
Alltnog, när sista kanottävlingen var körd samlades alla deltagande kanotister jämte ledare till en bankett. Alla svenskarna gick dit, klev upp på ett podium, bockade och gick ut! De deltog inte i banketten. På väg ut upptäckte Lundqvist den österrikiske domaren Dr Merinzky. Vit av ilska stegade uppsaliensaren fram till den österrikiske domaren där han satt "med sina damer", prydd av en lagerkrans. Lundqvist tog ett stadigt grepp om lagerkransen "... och så tryckte han ner den över halsen på honom".

- Du är inte klok! Du blir diskad på livstid, viskade den förskräckte Sicke.

- De må vara hänt, svarade Lundqvist.

Som en försonande gest kom arrangörerna till det svenska kanotparet med några tjocka böcker, signerade av hedersgästen i Berlin, Spiridon Louis, greken som vann marathon i Aten 1896. Och svenska kanotförbundet kom med en plakett, där de tackade Jansson och Lundqvist: "Tack för god insats i den XI:e olympiaden!"

Men silvermedaljerna var borta för alltid. De seglade bort, omöjliga att nå, ungefär som en halmhatt över en klostermur. Och för oss svenskar har händelsen drunknat i berlinbruset av fotbollslagets förlust mot Japan, Owen's artisteri och Hitlers närvaro.

Suverän – även på bandy

Sicke är som sagt en lirare. Inte i bohemisk bemärkelse – snarare tvärtom – men en kille med bollkänsla, en sån som även kan hantera halmhattar. Vinterhalvåret tillbringade han på närbelägna Studenternas idrottsplats där entrén var 10 öre gången utom de gånger då vaktmästare Jansson släppte in unge Sicke gratis. Han fick sådan skicklighet på skridskorna, att han hängde med distriktets bästa hastighetsåkare i millopp fram till slutvarven – på bandyrör!

Två kombattanter 1942

Sicke Jansson Uppsala o Jörgen Wasberg Örebro

Även inom bandyn – som blev hans vintersysselsättning – tog han sig fram som underbarn. I Vestas A-lag debuterade han som fjortonåring i den högsta divisionen; kanot och bandy – vilken kombination!

- Knäna tog stryk. Det var svårt att växla om mellan säsongerna, sade Sicke.

I Vestas A-lag hade han Seth Månsson som närmaste medspelare. Månsson umgicks i familjen Jansson, spelade priffe, men vid sådana tillfällen vågade Sicke inte låtsas om att klubbkamraten fanns i hemmet. Och på planen fick han ropa:

- Passning, farbror!

Stor målgörare

Sådana var generationsgränserna på den tiden. Sicke var skarpskytt, men även skicklig dribbler, ständigt utskälld av "Bassen" Sköld för sin benägenhet att spela solo. Det räckte mer än väl till titeln Stor Grabb tack vare landskamper. Ingen SM-final. Sicke började som trettonårig målvakt i Upsala IF. Efter fjorton dagar övergång till Sirius, därefter Vesta. Några säsonger spelade han i IFK Uppsala.

Mer känd idag är väl Sicke för att han gjorde så många mål. Han var med om att slå Viljan från Strängnäs med 17-0 säsongen 1941-42, och året dessförinnan slog han en kall januaridag in nio mål på Västanfors. Det var en match som slutade 16-0.

Västanfors var inget dåligt lag, men de hade en del reserver den här gången på Studenternas i Uppsala. Det var kallt – krigsvintern – och perfekt is för tunge Sicke Jansson.

Västanfors kämpade emot bra och fick beröm för att de inte förföll till destruktivitet. Men denna januaridag var Sicke på strålande humör och hade snart dundrat in sina nio mål. Slutet av matchen gick han in för att spela fram nye vänsteryttern Lennart Jonsson till ett mål. Förgäves.

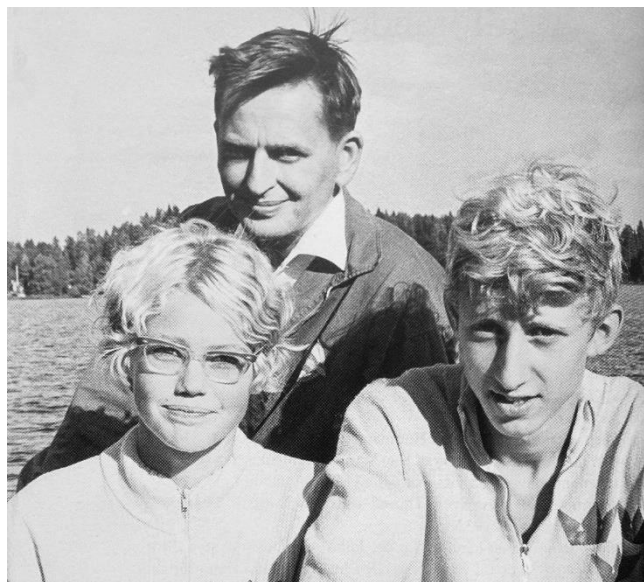
- Annars hade jag klämt in några mål till.

Kanotist, skyttekung i bandy, jämbördig med hastighetsåkare på skridsko när han bara hade bandyrör på, simmartalang (1:a på 100 meter fritt) och sedermera golfare där nere i Landskrona - Sicke var mångsidig och med alldeles osedvanlig bredd. Samtidigt som han är förvånansvärt okänd.

Han minns sitt målrekord med ett skratt, liksom äventyret med nunnorna i Berlin. Men när diskningen kommer på tal kommer ett drag av bitterhet över Jansson. Silvermedaljen har kvar sin lockelse!

Blivande Statsministrar och före detta Statsministrar i idrottssammanhang är delvis känt.

I nr 2-2024 presenterades elitsimmerskan i Upsala Simsällskap, Magdalena Andersson. Välkänt att också att Fredrik Reinfeldt varit ordförande i SvFF. Men att Olof Palme varit ledamot i kanotsporten är nog mindre välkänt.

*Sammanställt av
Lefte Wahlström*

Överledare Olof Palme med två av sina adepter vid ungdomslandskampen mot Danmark 1966. Ing-Marie Svensson och Stefan Lindeberg, numera ordförande i Sveriges Olympiska Kommitté, ser trygg ut i sällskapet.

Förbundets årsmöte den 13 december 1964 hade föregåtts av intensivt arbete från en del håll att lansera Olof Palme som ny styrelseordförande. Eller som signaturen "Stream", Harry Söderström, beskrev det hela i Dagens Nyheter.

– Statsrådet Olof Palme som ordförande eller vanlig ledamot hade man väntat skulle bli den stora frågan vid Svenska Kanotförbundets årsmöte i Karlstad. När valet kom klubbades det emellertid raskt igenom att tidigare föreslagna Lars Bennbäck enhälligt valts till ordförande och fem man utsågs till den övriga styrelsen, medan statsrådet Palme av valberedningen endast föreslogs som adjungerad ledamot med inriktning på ungdoms- och instruktionsverksamhet.

Inte väl förankrat

Förslaget om Palme som ordförande hade tydligen inte förankrats särskilt väl varken hos valberedningen eller distrikten vars ombud i flera fall var helt oinformerade. Curt Sivert i Aftonbladet tog i lite kraftigare än kollegan "Stream" när han skrev:

– *Lidelsens vågor gick höga vid Svenska Kanotförbundets årsmöte sedan man lämnat den nya kandidaten, statsrådet Olof Palme, utanför styrelsen.*

Vad ansåg då huvudpersonen själv? Jo, han verkade inte vara särskilt skakad av uppståndelsen för så här skrev han i Kanot-Nytt:

– *Låt mig först och främst understryka, att jag är uppriktigt glad åt det förtroende som Kanotförbundets årsmöte visat mig genom att utse mig som adjungerad ledamot av styrelsen.*

Palme skrev också att han var smickrad över att bli tillfrågad om kandidaturen till ordförandeposten, men att han funnit sig nödsakad att omedelbart avböja. Så var det med den saken. En liten kuling i ett vattenglas kanske är en adekvat beskrivning. Olof Palme fanns med några år i ungdomskommitténs arbete och hann bland annat med att vara överledare för både en Ungdomslandskamp och Junior-EM. Sen väntade åren som statsminister och tidvis boende på Harpsund.

En kanot på Harpsund

Då tyckte kanotförbundets styrelse att Palmes engagemang inom förbundet inte skulle gå spårlöst förbi. Därför togs beslut om att den kända ekan på Harpsund skulle få konkurrens av en kanot. En röd, vad annars, canadensare fraktades ut till statsministerns sörmländska residens. Palme var inte där, så en vaktmästare tog emot kanot och paddlar och såg alldeles förskräckt ut när villkoret för gåvan framfördes. Nämligen att nu skulle det bara bli kanot i fortsättningen på Harpsunds-sjön, så det var bara att hugga upp ekan och förvandla den till kaffeved. Nåväl, det ordnade sig med den saken i bästa samförstånd.

Men när Palme skulle ut på en provtur tillsammans med en av sina söner uppstod ett problem. Vilken paddel skulle användas akterut, den långa eller den korta? Nu var goda råd dyra, för inte kunde han som mångårig ledamot i Svenska Kanotförbundet visa sig helt okunnig om en så trivial sak. Ett snabbt telefonsamtal till en f.d. styrelsekamrat gav klart besked och utflykten kunde genomföras. Hur turen avlöpte berättar inte historien.

Svenska Kanotförbundets Ungdomskommitté 1966. Fr. v. Arne Rosén, Erik Öijen, Rolf Lundström och Olof Palme.

Spelarnamn på BIF's-damslag 1988 i nummer 2 har efterlysts – här kommer de

Stående fr v: Josefine Palmqvist, Ann Johansson, Annica Wahlström, Anneli Wahlgren, Mia Sundman, Anna-Lena Sundlöf, Mia Hübinette, Carina Neumann, Anneli Jansson, Tord Johansson.

Knästående fr v: Anna Gustafsson, Susanne Sundman, Ulrika Eriksson, Ingela Pettersson, Lovisa "Lollo" Perhson, Petra Anderson, Pia "lill-pia" Andersson, Pia Andersson, Christina Carlsson

KALLA MIG GÄRNA SPRÅKPOLIS

I alla sportsidor på internet där funktionen **MATERIELFÖRVALTARE** förekommer, så står det istället "Matrialförvaltare" eller något lite riktigare "materialförvaltare" men båda är helt felaktiga.

Jag vill se en ändring på detta.

Så här är det:

Material är vad idrottsföreningarnas utrustning är gjorda av.

Materiel är sedan den inköpta utrustning som i klubbarna förvaltas av en materielförvaltare.

Om materialförvaltare skulle finnas (mot förmodan) så lär det möjligen vara på fabrikerna där klubbarnas materiel tillverkas - av just olika material. D.v.s. Tyg, plast, läder, metall etc.

Ska bli intressant att se vilka som hädanefter skriver rätt ord.

Leffe Wahlström

Handbollskväll i klassisk miljö

Av Svante Brinkhagen

Onsdagskvällen 5 november samlades ett gäng intresserade medlemmar på Uppsala Central för att ta pendeln till Stockholm Södra och näraliggande klassiska Eriksdalshallen (se också föregående nummer). Efter den smidiga resan ställdes kosan mot på Ringvägen näraliggande Cafe Bisquit för uppsnack med fika mackor och kaffebröd.

Själva uppsnacket startades av Hammarby handbolls vd Kalle Matsson som hälsades välkommen av arrangören Robban Zetterquist och drog lite förutsättningar inför kvällens drabbning mellan serieledande Hammarby och femman Skövde.

Därefter var turen kommen till gamle sportjournalisten och idrottsoraklet Claes-Göran "Classe" Bengtsson, en man som lätt skulle kunna hålla låda ett par timmar alldeles på egen hand. Nu talade han därtill ombedd, i första hand kring arenan Eriksdalshallen från 1937 och här fick vi lära oss en del om alla sporter och idrottsmän som tävlat i arenan alltifrån tävlingar i backhoppning (!) till större och mindre mästerskap i t.ex. bordtennis, boxning, brottning, innebandy. Arenakapaciteten är 1800 pers, men vi fick här reda på att publikrekordet är 4020 pers från en tillställning med "Söders Dempsey" Lennart Risberg på 1950-talet.

Vi fick sedan lyssna till en av svensk handbolls allra största genom tiderna, upplänningen Staffan Olsson, vilken berättade om sin digra handbollskarriär alltifrån Skånela och Cliff till proffstillvaro i Tyskland med de sju toppåren i Kiel som kulmen. Staffan var som bekant också en av stöttepelarna i det svenska landslaget under dess kanske mest lyckosamma period som "Bengan boys". Totalt fick han ihop hela 358 landskamper i blågult. Se också artikel i föregående nummer av Uppländska Idrottsminnen.

Den egna karriären avslutades som återkommen i Hammarby, varefter Staffan gradvis kom att hamna på tränare-/ledaresidan till slut ända uppe i landslaget. I dagsläget är han förbundskapten för Nederländerna, vilka trots ganska begränsat spelareunderlag lyckats ta sig till det VM som nu ska spelas i Sverige och som inleds med match mot värdlandet.

Så var det då dags för att knalla ett par hundra meter längs Ringvägen till arenan. Denna fylldes tämligen snabbt med drygt 1600 åskådare som på känt hammarbymanér såg till att den s.k. ångan ständigt hölls uppe.

Skövde var dock helt respektlösa och låg nästan hela matchen igenom i lika eller ettmålsledning. Det var först i det absoluta slutskedet som Hammarby till publikens förnöjelse ryckte till sig en tvåmålsseger 32-30. Segerorganisatör var Henrik Momats Noren som satte avgörande boll och fem tidigare i matchen. Henrik är son till Staffan Olsson, så där föll inte äpplet långt från trädet.

Som helhet en mycket trevlig och lärorik tillställning. Det är alltid mycket intressant att komma lite närmare den levande idrotten och dess ledare, vilket föreningen nu återigen har lyckats genomföra. Fler borde dock hörsamma inbjudningarna och ta del av aktivitetsutbudet, vilket i långa stycken är unikt till sitt innehåll och alltid mycket prisvärt.

Thomas Callerud

Finns numera boende i Stockholm men under sina första 30 år var han uppsalabo

Sammanställt av Svante Brinkhagen

Internationell						
Händelse	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Vinterspelen			27:e plats			
Europeisk mästare.			20:e plats	20:e plats	20:e plats	17:e plats
Norden	3:e plats	2:a plats	2:a plats	1:a plats	1:a plats	1:a plats
Nationell						
Svensk Mästare.	3:e plats	2:a plats	1:a plats	1:a plats	1:a plats	1:a plats

Nils Håkon Thomas Callerud (konståkare född 15 Feb 1949) Tre gånger nordisk mästare.

Representerade Sverige i vinter-OS i Grenoble 1968, samt i fyra europeiska mästerskap.

V · T · E	Svenska mästare i konståkning (herrsingel)		[gömma]
1895-97: Ulrich Salchow	1928 - Einar Törsleff	1994 Tobias Karlsson	
1902 - Jakob Andrén	1929 Nils Lindgren	1995 - Veli-Pekka Riihinen	
1904 - Richard Johansson	1931 - Victor Winberg	1996-97: Ludvig Mannbro	
1905 - Per Thorén	1932-36: Nils Lindgren	1999 - Filip Stiller	
1906 - Bror Meyer	1937-46: Bo Mothander	2000–01: Kristoffer Berntsson	
1907 - Per Thorén	1948-57: Hans Lindh	2002-03: Filip Stiller	
1908–10: Richard Johansson	1958 - Ronny Hall	2004-05: Kristoffer Berntsson	
1911–13: Gösta Sandahl	1959-63: Raymond Wiklander	2006 - Adrian Schultheiss	
1915 - Harald Rooth	1964, 1966: Jan Ullmark	2007–11: Kristoffer Berntsson	
1916 - Gösta Sandahl	1967 - Tony Berntler	2012–14: Aleksandr Majorov	
1917-19: Gillis Grafström	1968-71: Thomas Callerud	2015–16: Ondrej Spiegl	
1920-21: Victor Winberg	1972-80: Thomas Öberg	2017–19: Aleksandr Majorov	
1922 - Lars Grafström	1981-86: Lars Åkesson	2020, 2022: Nikolaj Majorov	
1923 - Gösta Sandahl	1987-90: Peter Johansson	2023: Andreas Nordebäck	
1924 - Kaj af Ekström	1991 - Niclas Karlsson	2024: Gabriel Folkesson	
1926-27: Thore Mothander	1992-93: Emanuele Ancorini	2025: Casper Johansson	

Konståkningens olympiska historia

Konståkning är den äldsta idrotten på det vinterolympiska programmet. Tävlingar fanns med i London 1908 och Sverige tog tre medaljer redan då.

Sverige var verkligen en stor konståkningsnation i början av 1900-talet med giganter som Ulrich Salchow och Gillis Grafström. Gillis Grafström är än i dag en av blott fem konståkare i världen som har tagit tre OS-guld. Totalt sett har Sverige haft 28 olympiska konståkare fram till 2022.

Med tanke på det ringa antalet deltagare så har Sverige tagit imponerande tio medaljer i konståkning, fem guld, tre silver och två brons. Men den senaste medaljen togs 1936. Ryssland (inklusive Sovjetunionen) och USA ligger i toppen på medaljhistoriken sett till alla världens länder.

Första deltagandet: herrar: [Ulrich Salchow](#), [Richard Johansson](#) och [Per Thorén](#), damer: [Elna Montgomery](#), alla i London 1908.

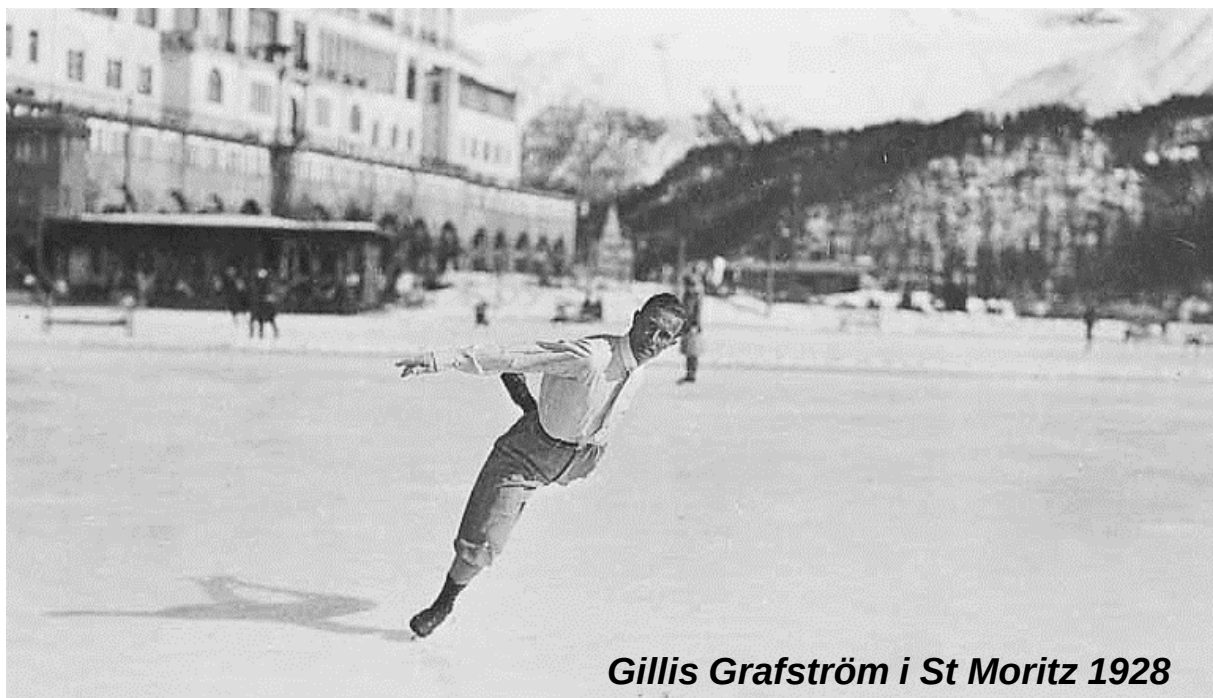
Meste deltagarna: herrar: [Gillis Grafström](#), fyra OS 1920-1932. Damer: [Vivi-Anne Hultén](#), två OS 1932-1936.

Första medaljen: [Ulrich Salchow](#), guld, herrar individuellt, London 1908.

Flest medaljer: [Gillis Grafström](#), tre guld och ett silver.

Yngsta deltagaren: damer: [Anita Östlund](#), 17 år och 22 dagar (2018).
Herrar: [Thomas Callerud](#), 18 år och 364 dagar (1968).

Äldsta deltagaren: herrar: [Ulrich Salchow](#), 42 år och 264 dagar (1920).
Damer: [Lotta Falkenbäck](#), 28 år och 281 dagar (1988).

Konståkning i OS

1908: Konståkning var först med på sommarprogrammet i London och sedan ytterligare i Antwerpen 1920.

1924: Konståkning fanns med på den första upplagan av vinter-OS i Chamonix 1924. Damer och herrar singel samt paråkning var grenarna.

1968 i Grenoble fanns isdans med som demonstrationssport.

1976 introducerades isdans på det officiella OS-programmet i Innsbruck.

2014 i Sotji tillkom en lagtävling där samtliga discipliner ingår

Balett + stålskena = konståkning

Två amerikaner är ansvariga för utvecklingen av skridskoåkning till det konstnärliga hållet. 1850 så introducerade Edward Bushnell från Philadelphia skridskor med stålskena som gjorde det möjligt att göra komplexa manövreringar och svängar. Jackson Haines, var en balettmästare som bodde i Wien under 1860-talet och började åka skridskor med inslag av balett och dans.

Så funkar konståkning

Konståkning är vad det låter som. Man tävlar i att åka skridskor och utföra hopp, piruetter och stegsekvenser så konstnärligt som möjligt till musik. Häng med så förklarar vi lite mer.

Hur många får tävla?

Totalt kan det vara 144 deltagare i konståkningstävlingarna på OS i Peking 2022. 72 damer och 72 herrar.

OS-grenarna

Under OS kan man tävla i fyra olika grenar inom konståkning. Det finns individuella tävlingar för damer och herrar som kallas singelåkning. En dam och herre kan tävla tillsammans i paråkning eller isdans. Paråkning är mer likt singel med hopp och piruetter. Isdans är mer likt dans på is utan hopp men med piruetter. Sen finns det även en lagtävling där alla fyra grenar ingår och man tävlar i sin gren sedan läggs resultaten ihop.

Konståkning, singel och par

De tävlande åker två olika program. Det ena som kallas kortprogram och det andra friprogram. Det korta programmet är max 2 minuter och 50 sekunder långt och ska innehålla bestämda element. Tre olika hopp, varav en axel, ett hopp som föregåtts av steg, och en hoppkombination. Åkaren ska också göra tre piruetter varav en kombinationspiruett, och en stegsekvens. I paråkning ska programmet innehålla elementen lyft, kast, tvist, dödsspiral, parpiruett och ett hopp sida vid sida.

Det fria programmet är 4 minuter och 30 sekunder (+/- 10 sekunder) för herrar och par.

För damer är det 4 minuter (± 10 sekunder) långt. I det fria programmet ska damerna utföra sju hoppelement där tre kan vara kombinationer bestående av två eller tre hopp i rad. Herrarna har åtta hoppelement och de kan göra kombinationer på tre dessa. Både damerna och herrarnas program ska också innehålla tre piruetter och en koreografisk sekvens och en stegsekvens. Alla element förutom den koreografiska sekvensen bedöms dels utifrån den tekniska svårigheten och dels utifrån konstnärligt utförande. Den koreografiska sekvensen bedöms bara i konstnärligt utförande.

I OS är det 30 damer och 30 herrar som deltar i de individuella konståknings-tävlingarna. Alla startar i det inledande kortprogrammet men bara de 24 bästa får gå vidare till det avslutande fria programmet. I partävlingen deltar 19 par och 16 går vidare till fria programmet. Den som får flest sammanlagda poäng efter båda programmen vinner.

Isdans

I isdans tävlar man i par med en man och en kvinna, precis som i paråkning. I isdans gäller det att paret är samspelta och att de åker i takt till musiken. Takten varierar beroende på dansen. Man kan bland annat dansa vals, tango, samba eller foxtrott. Det förekommer inga hopp i isdans och åkarna får inte vara ifrån sin partner längre än fem sekunder. Här är tävlingen uppdelad i ett kort dans och en fridans.

23 par får delta i OS. De 20 bästa paren från den korta dansen går vidare till den avslutande fridansen.

Lagtävling

I den mixade lagtävlingen består ett nationslag av en individuell herr- och damåkare, ett par och ett isdanspar som alla åker varsitt kort- och friprogram. Totalt 10 lag får ställa upp i OS-tävlingen. Kvaltävlingen består av samtliga kortprogram. Efter kortprogrammen kan laget välja att byta ut åkarna vilket gör att nationslaget kan bestå av upp till tolv tävlande. Laget får poäng efter placeringar i kortprogrammen, där ettan får tio poäng och tiondeplatsen ger ett poäng. De fem bästa lagen (eventuellt fler ifall fler lag delar femteplatsen) går vidare till finalen där samtliga åkare och par kör varsitt friprogram. I finalen får lagen på nytt poäng efter placering. En förstaplats ger tio poäng och en femteplats ger sex poäng. Är fler lag kvalificerade får sexan fem poäng och så vidare. Det lag som får flest sammanlagda poäng efter kval och final vinner.

Konståkningens grunder

Isen på en konståkningsarena är 56-60 meter lång och 26-30 meter bred. De tävlande ska utföra två olika program, som ska följa förutbestämda regler. Det finns en teknisk panel som identifierar åkarens alla hopp, piruetter och stegfrekvenser och som registrerar svårighetsgraden på alla element i åket. En domarpanel sätter sedan poäng för hur bra åkaren utförde de olika elementen. Domarpanelen sätter också en konstnärlig poäng där de tittar på dessa punkter:

Skridskoteknik

Sammanbindande steg

och rörelser

Presentation / framträdande

Koreografi

Tolkning till musiken

